

سیپروهپتادین (Cyproheptadine)

دسته دارویی: آنتی هیستامین / آنتی سروتونین

برند داروسازی امین: Trez Amin® برای شربت با طعم توت فرنگی

شکل دارویی: قرص ۴ میلی گرمی

شربت حاوی ۲ میلی گرم سیپروهپتادین در هر ۵ میلی لیتر

نحوه عملکرد دارو

سیپروهپتادین آنتاگونیست گیرنده های H₁-هیستامینی و آنتاگونیست گیرنده های 5-HT_{2A} سروتونینی است. در ضمن خاصیت آنتی کولینرژیک ضعیف و اثر تضعیفی در CNS دارد. این دارو با بلاک کردن گیرنده های H₁ و 5-HT_{2A} اثرات پاتولوژیک هیستامین و سروتونین را خنثی می نماید. سیپروهپتادین همچنین اثر اشتها آوری دارد که این اثر را نیز با بلاک کردن اثر سروتونین در مرکز اشتها (درهیپوتالاموس) ایجاد می کند. سروتونین در این مرکز، مرکز سیری را تحریک و باعث کاهش اشتها می شود. سیپروهپتادین با خنثی کردن اثر سروتونین می تواند باعث افزایش اشتها گردد. افزایش وزن و رشد در بچه ها توسط سیپروهپتادین در ارتباط با تنظیم ترشح هورمون رشد نیز می باشد.

مشخصات فارماکوکینتیک دارو

سیپروهپتادین از راه خوراکی جذب می شود. اثر آن ۳۰-۱۵ دقیقه پس از مصرف خوراکی آغاز شده و در عرض ۲-۱ ساعت غلظت پیک ایجاد می شود. سیپروهپتادین در کبد متابولیزه شده و از طریق ادرار و مدفوع دفع می شود. نیه عمر حذف دارو ۴-۳ ساعت است. از سد جفتی عبور کرده و به شیر مادر شیرده وارد می شود. در صورت وجود نارسایی کلیوی سرعت حذف دارو آهسته می گردد.

موارد و مقدار مصرف دارو

- ۱- تسکین علائم رینیت آلرژیک فصلی (seasonal) و دیرپا (perennial)
- ۲- رینیت وازوموتور (تب یونجه)
- ۳- التهاب ملتحمه آلرژیک مربوط به آلرژن های استنشاق شده و غذاها
- ۴- کهیر و آنژیوادم
- ۵- درمان کهیر ناشی از سرما (cold urticaria)
- ۶- درماتوگرافیسیم
- ۷- درمان بی اشتها بی شدیدی

- ۸- پیشگیری از سردردهای در ارتباط با عروق مغزی مثل میگرن
۹- سندرم دامپینگ پس از گاستروکتومی و افزایش حرکات دستگاه گوارش در سندرم کارسینوئید

دوز دارو در بزرگسالان در ابتدا ۴ میلی گرم سه بار در روز است. دوز نگهدارنده می تواند ۴ تا ۲۰ میلی گرم در روز به صورت دوزهای منقسم باشد. دوز دارو در بچه های ۲ تا ۶ ساله ۲ میلی گرم ۲ تا ۳ بار در روز و در بچه های ۷ تا ۱۴ ساله ۴ میلی گرم ۲ یا ۳ بار در روز می باشد.

موارد منع مصرف دارو

مصرف سیپروهیتادین در بیماران آلرژیک به دارو و سایر آنتی هیستامین ها، در سه ماهه سوم حاملگی و در نوزادان ممنوع است.

عوارض جانبی دارو

سیپروهیتادین ممکن است در برخی از بیماران بعضی از عوارض زیر را ایجاد کند:
خواب آلودگی، سرگیجه، ناهماهنگی در حرکات، بی قراری و برانگیختگی، ترمور، پارستزی، تاکیکاردی، حساسیت به نور، تاری دید و دوبینی، وزوز گوش، هیپوتانسیون، کم خونی، کلستاز، هپاتیت، تهوع، خشکی دهان، مشکل شدن تخلیه مثانه، تغلیظ ترشحات در راه های هوایی، افزایش وزن.

تداخل اثر

- ۱- مصرف همزمان با الکل، خواب آورها، سداتیوها و آرام بخش ها باعث تشدید اثر سداتیوی سیپروهیتادین می شود.
- ۲- مصرف همزمان مهارکننده های MAO اثر آنتی کولینرژیک سیپروهیتادین شدید و طولانی میگردد.
- ۳- مصرف همزمان سیپروهیتادین و فلوکستین باعث کاهش اثر فلوکستین می شود.

مصرف در دوران حاملگی و شیردهی

سیپروهیتادین در FDA Pregnancy Category در گروه B قرار دارد. در دوران حاملگی این دارو باید فقط موقعی مصرف شود که نیاز واقعی به آن وجود داشته باشد. در دوران شیردهی تصمیم برای قطع مصرف سیپروهیتادین یا قطع شیردهی باید بر اساس سودمندی و اهمیت دارو برای مادر باشد.

نکات آموزشی درباره این دارو

- ۱- در صورت وجود ناراحتی گوارشی ، دارو همراه غذا مصرف گردد.
- ۲- در صورت وجود مشکل برای بلعیدن قرص ها، از شربت استفاده شود.

- ۳- دوز دارو باید حداقل دوزی باشد که مؤثر واقع می شود.
- ۴- گاهی سیپروهیتادین برای مقابله با اثرات جانبی جنسی داروهای SSRI مثل فلوکستین و سرتالین، توصیه می شود.
- ۵- در بیماران مبتلا به گلوکوم با زاویه تنگ، هیپرتروفی پروستات و تنگی گردن مثانه باید با احتیاط مصرف شود.
- ۶- در افراد مسن، بیشتر ایجاد سداسیون، سرگیجه و هیپوتانسیون می کند.

مصرف دوز بیش از حد دارو و درمان آن

به منوگراف مربوط به دیفن هیدرامین مراجعه شود.

شرایط نگهداری

دارو دور از نور و در دمای کمتر از ۳۰ درجه سانتی گراد نگهداری شود.

نوع بسته بندی دارو

جعبه حاوی بلیسترهای ۲۰ عددی

شیشه ۶۰ میلی لیتری